

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 186

17 вересня 2025 р.

м.Київ,
у режимі відеоконференції, о 15.00

ГОЛОВУВАВ: Голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій
Бабак С.В.

ПРИСУТНІ: члени Комітету - Колебошин С.В., Піпа Н.Р., Воронов В.А., Гришина Ю.М., Гришук Р.П., Коваль О.В., Колюх В.В., Лис О.Г., Павленко Р.М.; працівники секретаріату Комітету – керівник секретаріату Комітету Козієвська О.І., заступники керівника секретаріату Комітету Сич О.В., Пількевич Л.В., головні консультанти: Гарбуза С.А., Левченко Я.С., Малигіна І.В., Малиношевська А.В., Тіран С.В., Чорнойван Г.П.

ВІДСУТНІ: член Комітету – Кириленко І.Г.

ЗАПРОШЕНІ: Кузьмичова Надія Юріївна - заступниця Міністра освіти і науки України, Коновалова Анастасія Андріївна - заступниця Міністра освіти і науки України, Башлик Денис Олександрович - заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України, Вакуленко Тетяна Сергіївна - директор Українського центру оцінювання якості освіти, Баженков Євген Володимирович - директор Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Лещик Надія Всеволодівна - освітній омбудсмен, Погребняк Юлія Валеріївна - в.о. директора ДУ «Український інститут розвитку освіти», Федоренко Оксана Филімонівна - Перший заступник директора ДУ «Український інститут розвитку освіти», Швадчак Василина-Роксолана - генеральний директор директорату цифрової трансформації Міністерства освіти і науки України, Шаров Олег Ігорович - генеральний директор директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти і науки України, Цятковська Альбіна Миколаївна - генеральний директор директорату європейської та євроатлантичної інтеграції Міністерства освіти і науки України, Прудка Ольга Володимирівна - заступник генерального директора директорату - керівник експертної групи з питань відкритої науки та системи оцінювання ефективності директорату розвитку науки Міністерства освіти і науки України, Заритов Віталій Дмитрович - керівник експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення в освіті

Директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України, Собчук Сергій Ігорович - керівник експертної групи з питань аналізу та координації політик Директорату стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Заїка Олена Володимирівна - державний експерт експертної групи з питань розвитку та роботи з дослідницькою та критичною інфраструктурою директорату розвитку науки Міністерства освіти і науки України, Рожкова Людмила Олександрівна - директор Департаменту видатків бюджету органів влади Міністерства фінансів України, Шестак Тетяна Володимирівна - заступник начальника відділу культури Департаменту видатків бюджету гуманітарної сфери Міністерства фінансів України, Отверченко Алла Геннадіївна - заступник директора Першого територіального департаменту - начальник відділу Південної Європи Міністерства закордонних справ України, Тібеж Микола Васильович - головний спеціаліст відділу безпечності харчових продуктів управління санітарних та фітосанітарних заходів Департаменту державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів і продовольчої безпеки Міністерства аграрної політики та продовольства України, Масленнікова Єлизавета Андріївна - головний спеціаліст відділу нормативно-правового забезпечення Департаменту моніторингу додержання прав дитини Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Шевчук Оксана Олегівна - секретар Наукового комітету, начальник відділу менеджменту наукових проєктів Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, Рафальський Олег Олексійович - Віцепрезидент Національної академії наук України, Стригун Олександр Юрійович - завідувач лабораторії ентомології та стійкості сільськогосподарських культур проти шкідників Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України, Гандзюк Надія Романівна - завідувача відділом Департаменту з питань взаємодії з Верховною Радою України та іншими державними органами Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Порядок денний:

- 1. Про стан та проблеми забезпечення підручниками та навчальними посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2025/2026 навчальному році.*
- 2. Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX, у тому числі стану підготовки стандарту дошкільної освіти.*
- 3. Про окремі питання національного мультипредметного тесту у 2026 році та державної підсумкової атестації для випускників 9 класу у 2027 році.*
- 4. Про внесення до порівняльної таблиці проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (повторне друге*

читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

5. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (повторне друге читання).

6. Про проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»))» (реєстр. № 0344 від 22.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

7. Про проект Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії» (реєстр. № 13587 від 31.07.2025), поданий народним депутатом України Заремським М.В.

8. Про проект Закону України «Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів» (реєстр. № 13604 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

9. Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму» (реєстр. № 13466 від 11.07.2025), поданий народним депутатом України Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України.

10. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (реєстр. № 13611 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

11. Про внесення зміни до Рішення Комітету «Про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання» від 04.09.2019 р. № 1а.

12. Різне.

Відкриваючи засідання Комітету, Голова Комітету Бабак С.В. оголосив порядок денний та запропонував його підтримати.

Порядок денний затверджено одногolosно.

1. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету Бабака С.В., заступника Голови Комітету Колебошина С.В., заступниці Міністра освіти і науки України Кузьмичової Н.Ю. та директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Баженкова Є.В. про стан та проблеми забезпечення підручниками та навчальними посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2025/2026 навчальному році.

В обговоренні взяли участь: Піпа Н.Р., Баженков Є.В., Павленко Р.М., Колебошин С.В., Кузьмичова Н.Ю., Бабак С.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» про стан та проблеми забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2025/2026 навчальному році взяти до відома.

2. Констатувати наявність проблем із забезпеченням підручниками та навчальними посібниками, які призвели до затримки доставки підручників і посібників до закладів загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році:

- несвоєчасна (до початку навчального року) організація доставки підручників для 8 класу безпосередньо до закладів загальної середньої освіти (69% від загального накладу!);

- відсутність єдиного ефективного механізму контролю за своєчасною доставкою підручників до ЗЗСО, що потребує прийняття відповідних управлінських рішень;

- у вересні 2025 року було укладено лише 13 угод на друк 13 назв (із 39 назв!) перекладних підручників мовами національних меншин для 8 класу закладів загальної середньої освіти, у складі яких є класи (групи) з навчанням мовами національних меншин (польська, румунська, угорська);

- не забезпечено у повній мірі потреби у підручниках та посібниках дітей з особливими освітніми потребами та шрифтом Брайля;

- не врегульовано питання доставки підручників та посібників до закладів освіти за кордоном у 2025 році.

Разом з тим Комітет відзначає, що запроваджений новий механізм виявив переваги у тому числі щодо ефективності логістики доставки підручників та підтвердив можливість здійснювати оперативний контроль за їх доставкою. Проте, такий механізм потребує аналізу виявлених проблем, вжиття відповідних заходів та прийняття управлінських рішень щодо його удосконалення.

3. Враховуючи вищезазначене, визнати роботу Міністерства освіти і науки України в частині забезпечення підручниками та посібниками системи загальної середньої освіти у 2025 році незадовільною.

4. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

4.1. До 1 листопада 2025 року надати Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій відповідний звіт за результатами проведення у 2025 році Міністерством освіти і науки України аналізу ефективності обраного (нового) механізму доставки підручників та посібників до закладів освіти, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України від 11 червня 2025 року № 676 «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2025 рік, і внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41 і від 19 лютого 2020 р. № 131».

4.2. За результатами проведеного у 2025 році Міністерством освіти і науки України аналізу ефективності обраного (нового) механізму доставки підручників та посібників до закладів освіти, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України від 11 червня 2025 року № 676 «Про

перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2025 рік, і внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41 і від 19 лютого 2020 р. № 131» вжити необхідні заходи реагування, а також прийняти відповідні управлінські рішення щодо недопущення у наступному навчальному році затримки доставки підручників до закладів загальної середньої освіти та за результатами вжитих заходів проінформувати Комітет до 1 грудня 2025 року.

4.3. Продовжити роботу щодо забезпечення у 2025/2026 навчальному році підручниками/посібниками дітей з особливими освітніми потребами та шрифтом Брайля. Щомісячно до 1 числа інформувати Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій про стан виконання цього пункту.

5. Контроль за виконанням Рішення покласти на Заступника Голови Комітету Колебошина С.В.

Голосували одноголосно.

2. СЛУХАЛИ: інформацію заступниці Міністра освіти і науки України Коновалої А.А., голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Воронова В.А. та Голови Комітету Бабака С.В. про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX, у тому числі стану підготовки стандарту дошкільної освіти.

В обговоренні взяли участь: Гришук Р.П., Коновалова А.А., Лещик Н.В., Сич О.В., Воронов В.А.В., Бабак С.В., Колебошин С.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства розвитку громад та територій України щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України забезпечити виконання підпункту 2 пункту 5 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України «Про дошкільну освіту» (пункт 1.30 Плану) та поінформувати в установленому порядку Верховну Раду України про стан його виконання.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству розвитку громад та територій України продовжити підготовку необхідних для виконання Закону підзаконних нормативно-правових актів, а також приведення у відповідність із Законом чинних підзаконних нормативно-правових актів.

4. Провести через три тижні черговий розгляд контрольного питання «Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту».

5. Контроль за виконанням Рішення покласти на Голову Комітету Бабака С.В.

Голосували одноголосно.

3. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету Бабака С.В., заступника Голови Комітету Колебошина С.В. та директора Українського центру оцінювання якості освіти Вакуленко Т.С. про окремі питання організації національного мультипредметного тесту у 2026 році та державної підсумкової атестації для випускників 9 класу у 2027 році.

В обговоренні взяли участь: Кузьмичова Н.Ю., Шаров О.І., Піпа Н.Р., Гришук Р.П., Вакуленко Т.С., Лещик Н.В., Колебошин С.В., Бабак С.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію директора Українського центру оцінювання якості освіти Тетяни Вакуленко взяти до відома.

2. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України спільно з Українським центром оцінювання якості освіти розробити спільну матрицю ризиків проведення НМТ у 2026 році за дводенною моделлю.

3. Контроль за виконанням Рішення покласти на заступника Голови Комітету С. Колебошина.

Голосували одноголосно.

4. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (повторне друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха В.В. взяти до відома.

2. Відповідно до пункту 4 частини першої статті 15, частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) такі пропозиції:

1. Внести такі зміни до розділу I законопроекту:

«1. У статті 1:

1) доповнити пунктами 3¹ і 3² такого змісту:

«3¹) відкрита наука – спосіб організації та реалізації наукової та науково-технічної діяльності, що передбачає забезпечення доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів, зокрема дослідницьких даних, та науково-технічної інформації (крім інформації, віднесеної відповідно до законодавства до інформації з обмеженим доступом) з можливістю їх багаторазового використання, обміну та поширення за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою прискорення науково-технічного та суспільного розвитку, поглиблення співпраці між вченими і з дотриманням авторських та суміжних прав;

3²) відкритий доступ – ключовий принцип відкритої науки, що вимагає від суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності надання з дотриманням авторських та суміжних прав безоплатного доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, результатів наукових досліджень, зокрема дослідницьких даних, та іншої наявної у них інформації, обмежуючи такий доступ виключно у випадках, визначених законодавством»;

2) пункт 6 виключити;

3) пункт 9 викласти в такій редакції:

«9) дослідницька інфраструктура – сукупність засобів, ресурсів та пов'язаних з ними послуг, що включає об'єкти дослідницької інфраструктури: наукове обладнання та устаткування, прилади, пристрої, інструменти, апаратуру; ресурси, що базуються на знаннях (колекції, архіви, депозитарії або банки даних наукової інформації); інфраструктуру, засновану на технології комунікацій (грід, комп'ютерні мережі, програмне забезпечення і мережевий зв'язок), та інші об'єкти унікального характеру, які використовуються суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, проведення наукової і науково-технічної експертизи, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів»;

4) доповнити пунктом 18¹ такого змісту:

«18¹) науковий керівник наукового (науково-технічного) проекту – науковий (науково-педагогічний) працівник, який здійснює безпосереднє керівництво науковим (науково-технічним) проектом»;

5) пункт 22 викласти в такій редакції:

«22) науковий результат – нове наукове знання, одержане у процесі наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може мати форму звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, монографічного дослідження, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа, наукового програмного забезпечення, дослідницьких даних, бази даних або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо»;

6) доповнити пунктами 22¹, 28¹ і 28² такого змісту:

«22¹) наукові дослідження – фундаментальні та прикладні наукові дослідження»;

«28¹) Національна електронна науково-інформаційна система – багатофункціональна інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує

збирання, формування, обробку, збереження, використання даних та інформації про сферу наукової та науково-технічної діяльності України, сприяє реалізації функцій суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

28²) оптимізовані дослідницькі дані (FAIR-дані) – дослідницькі дані, які зберігаються в електронній формі та відповідають принципам FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable)»;

7) пункт 29 викласти в такій редакції:

«29) основна діяльність наукових установ – проведення наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, надання науково-технічних послуг, проведення наукової і науково-технічної експертизи, підготовка наукових кадрів, розвиток і збереження дослідницької інфраструктури та інші види наукової і науково-технічної діяльності, визначені законодавством»;

8) доповнити пунктами 29¹ і 32¹ такого змісту:

«29¹) постдокторант – вчений, який протягом п'яти років з дня здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва за результатами конкурсу отримав право проводити на договірній основі наукові дослідження за відповідною конкурсною програмою самостійно або під керівництвом наукового консультанта»;

«32¹) принципи FAIR – принципи належного управління дослідницькими даними, що передбачають забезпечення багаторазового використання дослідницьких даних, їх доступність, здатність до взаємодії з різними типами даних (інтероперабельність) та здійснення оперативного пошуку необхідної інформації».

2. У статті 5:

1) частину другу доповнити пунктами 10 і 11 такого змісту:

«10) безоплатного доступу до Реєстру дослідницької інфраструктури;

11) доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури у порядку, визначеному законодавством і регламентом доступу до відповідного об'єкта»;

2) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Вчений несе відповідальність за повноту і достовірність опублікованих результатів наукових досліджень».

3. Статтю 6 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Науковий (науково-педагогічний) працівник (незалежно від наявності у нього наукового ступеня або вченого звання) призначається науковим керівником наукового (науково-технічного) проекту відповідно до умов договору про виконання цього проекту, укладеного на підставі запиту (заявки) на фінансування та (або) акта, яким затверджено результати конкурсного відбору такого проекту.

Науковий керівник наукового (науково-технічного) проекту здійснює координацію і управління проектом, зокрема необхідними кадровими, матеріально-технічними та фінансовими ресурсами для забезпечення ефективного і вчасного виконання цього проекту, та має права і обов'язки,

визначені умовами договору про виконання наукового (науково-технічного) проекту або іншими документами щодо виконання цього проекту».

4. У статті 7:

1) частину десяту викласти в такій редакції:

«10. Наукові установи (заклади вищої освіти) зобов'язані:

1) утримувати, зберігати та розвивати свою дослідницьку інфраструктуру;

2) забезпечувати відкритий доступ до результатів наукових досліджень, оптимізованих дослідницьких даних (FAIR-даних) та наукових публікацій, створених їхніми науковими працівниками, виконаних частково або повністю за рахунок коштів державного та (або) місцевого бюджетів (крім інформації, віднесеної відповідно до законодавства до інформації з обмеженим доступом), з дотриманням прав особи, якій належать права інтелектуальної власності на охоронювані результати інтелектуальної, творчої діяльності, що містяться у таких результатах;

3) забезпечувати можливість перевірки та повторного використання опублікованих результатів наукових досліджень»;

2) доповнити частиною вісімнадцятою такого змісту:

«18. Наукові установи (заклади вищої освіти) мають право за рахунок коштів державного бюджету та (або) власних надходжень відбирати на конкурсних засадах докторів філософії/докторів мистецтва для проведення ними як постдокторантами наукових досліджень, визначених відповідними науковими установами (закладами вищої освіти).

Положення про конкурсні наукові програми для відбору постдокторантів, умови фінансування та порядок проведення ними наукових досліджень затверджується Кабінетом Міністрів України.

Після завершення постдокторантом наукового дослідження наукова установа (заклад вищої освіти) може запропонувати йому продовження роботи на засадах трудового договору».

2. Внести такі зміни до розділу I законопроекту:

«5. Доповнити статтею 12¹ такого змісту:

«Стаття 12¹. Дослідницька інфраструктура

1. Суб'єктами дослідницької інфраструктури є наукові установи, заклади вищої освіти, громадські наукові організації, інші юридичні особи, що мають наукові підрозділи, а також їхні об'єднання, яким належить відповідна дослідницька інфраструктура.

2. Переліки об'єктів дослідницької інфраструктури формуються суб'єктами дослідницької інфраструктури відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України. Інформація про об'єкти дослідницької інфраструктури оприлюднюється на веб-сайтах суб'єктів дослідницької інфраструктури, на балансі яких перебувають відповідні об'єкти, державною мовою, англійською мовою та, за бажанням, іншими іноземними мовами (крім мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом) з дотриманням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом.

3. З метою збирання, формування, збереження, верифікації даних та інформації про дослідницьку інфраструктуру, забезпечення відкритого доступу до неї та її використання створюється та функціонує Реєстр дослідницької інфраструктури (далі – Реєстр).

Реєстр ведеться державною мовою і англійською мовою, діє відповідно до положення про Реєстр дослідницької інфраструктури, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з дотриманням вимог Закону України «Про публічні електронні реєстри».

Об'єкти дослідницької інфраструктури включаються до Реєстру відповідно до критеріїв та в порядку, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Доступ до Реєстру є відкритим, інклюзивним і безоплатним.

Реєстр є складовою частиною Національної електронної науково-інформаційної системи, положення про яку затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. З метою проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності використовують об'єкти дослідницької інфраструктури безоплатно та/або на підставі відповідного договору з урахуванням принципів відкритої науки та відповідно до регламенту доступу до об'єкта (об'єктів) дослідницької інфраструктури.

5. Регламент доступу до об'єкта (об'єктів) дослідницької інфраструктури затверджується відповідним суб'єктом дослідницької інфраструктури, оприлюднюється на його веб-сайті державною мовою, англійською мовою та, за бажанням, іншими іноземними мовами (крім мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом) та містить інформацію про:

1) час, місце, спосіб, умови та порядок надання (отримання) доступу до кожного об'єкта дослідницької інфраструктури;

2) безоплатність або вартість доступу;

3) контактну особу, відповідальну за організацію надання такого доступу;

4) порядок подання (у тому числі дистанційно) заявки для отримання доступу до об'єкта дослідницької інфраструктури;

5) строк надання відповіді на заявку, що не може перевищувати один місяць з дня її подання;

6) підстави для відмови у наданні доступу до об'єкта дослідницької інфраструктури;

7) умови та порядок користування об'єктом дослідницької інфраструктури;

8) іншу інформацію, яку суб'єкт дослідницької інфраструктури вважає за необхідне зазначити в регламенті доступу до конкретного об'єкта дослідницької інфраструктури.

Суб'єкт дослідницької інфраструктури може затвердити один регламент доступу до всіх об'єктів дослідницької інфраструктури або регламенти доступу до кожного об'єкта дослідницької інфраструктури.

6. Дослідницька інфраструктура може бути локальною, розподіленою, віртуальною (цифровою).

Локальна дослідницька інфраструктура складається з об'єктів дослідницької інфраструктури, що належать одному суб'єкту дослідницької інфраструктури, який використовує їх для власної наукової діяльності. Суб'єкт локальної дослідницької інфраструктури також може проводити на договірних засадах наукові дослідження для третіх осіб з використанням зазначених об'єктів та (або) надавати на підставі договору доступ до зазначених об'єктів іншим суб'єктам наукової діяльності для проведення наукових досліджень.

Розподілена дослідницька інфраструктура складається з об'єктів дослідницької інфраструктури, що належать декільком суб'єктам дослідницької інфраструктури, які уклали договір про спільне використання зазначених об'єктів на визначених у договорі умовах для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за окремим науковим напрямом або для проведення міждисциплінарних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукової і науково-технічної експертизи, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Розподілена дослідницька інфраструктура утворюється на договірних засадах без створення юридичної особи або як окрема юридична особа – національний консорціум дослідницької інфраструктури, що створюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Усі учасники (засновники) розподіленої дослідницької інфраструктури користуються об'єктами цієї дослідницької інфраструктури відповідно до умов договору, в якому визначаються, у тому числі, питання щодо безоплатності чи встановлення плати (зокрема часткової) за таке користування.

Віртуальна (цифрова) дослідницька інфраструктура складається з ресурсів зберігання даних, систем електронних комунікацій, наборів комп'ютерних програм, мережових компонентів, хмарних ресурсів, систем автентифікації користувачів та центрів обробки даних. Віртуальна (цифрова) дослідницька інфраструктура може бути складовою локальної або розподіленої дослідницької інфраструктури.

Дослідницька інфраструктура (локальна, розподілена, віртуальна) може входити до міжнародних мереж (об'єднань) дослідницької інфраструктури. Внески за входження дослідницької інфраструктури України до міжнародних мереж (об'єднань) дослідницької інфраструктури можуть сплачуватися за рахунок коштів державного бюджету або з інших джерел, не заборонених законодавством, за умови наявності стратегічного інтересу України у такій співпраці та інших умов, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Суб'єкти дослідницької інфраструктури державної та комунальної форми власності зобов'язані:

1) вносити до Реєстру у встановленому законодавством порядку об'єкти дослідницької інфраструктури;

2) надавати відповідно до регламенту, у тому числі на договірних засадах, доступ до об'єктів дослідницької інфраструктури для проведення наукових досліджень;

3) надавати відповідно до регламенту, у тому числі на договірних засадах, послуги з проведення наукових досліджень з використанням об'єктів дослідницької інфраструктури;

4) забезпечувати якісну, надійну та безперебійну роботу об'єктів дослідницької інфраструктури;

5) забезпечувати утримання, збереження та розвиток об'єктів дослідницької інфраструктури, зокрема шляхом проведення регламентних та інших робіт, своєчасного фахового та в повному обсязі технічного обслуговування;

6) надавати інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та супроводження робіт щодо використання об'єктів дослідницької інфраструктури;

7) забезпечувати наявність кваліфікованих фахівців, здатних підтримувати об'єкти дослідницької інфраструктури у робочому стані, супроводжувати їх належне функціонування, використання, збереження і модернізацію, надавати відповідні консультації;

8) забезпечувати можливість обміну науковими результатами між суб'єктами наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

9) залучати кошти на утримання та розвиток об'єктів дослідницької інфраструктури з різних джерел, не заборонених законодавством».

6. Статті 13 і 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Центр колективного користування науковим обладнанням

1. Центр колективного користування науковим обладнанням утворюється у формі структурного підрозділу наукової установи (закладу вищої освіти) або самостійної юридичної особи з метою надання доступу до наукового обладнання (зокрема устаткування, інструментів, приладів, інвентарю) та пов'язаних з ним послуг для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок суб'єктами наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності на безоплатних або платних договірних засадах відповідно до умов, визначених регламентом доступу до наукового обладнання та користування ним, затвердженим засновником центру колективного користування науковим обладнанням.

Юридичні та фізичні особи можуть передавати наукове обладнання центрам колективного користування науковим обладнанням, у тому числі в тимчасове безоплатне користування для надання послуг, без права його відчуження.

Положення про центр колективного користування науковим обладнанням, регламент доступу до наукового обладнання та користування ним затверджуються засновником центру.

2. Завданнями центру колективного користування науковим обладнанням є:

- 1) сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проектів;
- 2) залучення здобувачів вищої освіти, докторантів, постдокторантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- 3) проведення спільних наукових досліджень вітчизняними та іноземними науковими установами та закладами вищої освіти;
- 4) сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;
- 5) надання послуг з користування науковим обладнанням;
- 6) надання послуг з проведення наукових досліджень з використанням наукового обладнання, яке належить йому на праві власності або користування відповідно до закону, замовнику такої послуги;
- 7) проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за напрямками, визначеними засновником центру.

3. Центр колективного користування науковим обладнанням може надавати платні послуги у встановленому законодавством порядку. Центр колективного користування науковим обладнанням зобов'язаний надавати послуги на підставі затвердженого кошторису та використовувати отримані кошти на своє утримання та розвиток, на оплату праці своїх працівників.

Учасниками центру колективного користування науковим обладнанням можуть бути наукові установи, заклади вищої освіти та юридичні особи, які уклали договір про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою оптимального використання наукового обладнання для проведення спільних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.

Замовниками послуг центру колективного користування науковим обладнанням можуть бути суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності, які не є учасниками такого центру та з якими укладено договір про надання послуг з проведення наукових досліджень з використанням наукового обладнання.

4. Примірне положення про центр колективного користування науковим обладнанням затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Національний науковий центр

1. Науковій установі, закладу вищої освіти, об'єднанню наукових установ та (або) закладів вищої освіти, які мають унікальну дослідницьку інфраструктуру, науковців та фахівців найвищої кваліфікації, результати наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок яких мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання, для реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та (або) інноваційної діяльності може бути надано статус національного наукового центру.

2. Статус національного наукового центру надається Кабінетом Міністрів України строком на сім років.

3. Порядок, критерії та умови надання, позбавлення і продовження дії статусу національного наукового центру визначаються положенням про національний науковий центр, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Завданнями національного наукового центру є:

1) реалізація пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок та отримання результатів, що мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання;

2) забезпечення виконання стратегічних завдань у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності шляхом реалізації найбільш важливих та актуальних для держави напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок та (або) інноваційної діяльності;

3) сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;

4) надання відкритого доступу до унікальної дослідницької інфраструктури.

5. Національні наукові центри можуть входити до мереж розподіленої дослідницької інфраструктури на підставі договору в порядку, визначеному законодавством, за окремим науковим напрямом. До національних наукових центрів можуть входити державні ключові лабораторії та центри колективного користування науковим обладнанням.

6. Органом управління науковою і науково-технічною діяльністю національного наукового центру є наукова рада національного наукового центру. Проведення незалежної оцінки результатів наукової та науково-технічної діяльності національного наукового центру здійснює наглядова рада такого центру, яка діє відповідно до типового положення про наглядову раду, передбаченого частиною восьмою статті 7 цього Закону.

Інформація про наукову діяльність національного наукового центру оприлюднюється на його веб-сайті».

3. Внести такі зміни до розділу I законопроекту:

«7. Частину другу статті 15 викласти в такій редакції:

«2. Фінансова підтримка наукової і науково-технічної діяльності державних ключових лабораторій здійснюється за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень, інших державних коштів, фондів підтримки наукової і науково-технічної діяльності, міжнародних наукових програм і грантів, спонсорських внесків, коштів з інших джерел, не заборонених законодавством, та коштів сторін – учасників такої лабораторії».

8. Пункт 9 частини сьомої статті 20 викласти в такій редакції:

«9) підготовка пропозицій щодо створення, діяльності та розвитку дослідницької інфраструктури».

9. Частини дванадцяту і тринадцяту статті 21 викласти в такій редакції:

«12. Адміністративний комітет – це робочий колегіальний орган Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, члени якого представляють центральні органи виконавчої влади (не нижче заступників керівників), Національну академію наук України та національні галузеві академії наук (не нижче віце-президентів), місцеві державні адміністрації, на

території яких зосереджено значний науковий потенціал (не нижче заступників голів державних адміністрацій), державні органи, що відповідають за наукову сферу, великі наукоємні підприємства, наукові установи, заклади вищої освіти, інноваційні структури.

13. Посадовий склад Адміністративного комітету у кількості 24 осіб визначається Кабінетом Міністрів України відповідно до розподілу функціональних повноважень членів Адміністративного комітету, визначених частиною дванадцятою цієї статті».

10. Частини першу і другу статті 24 викласти в такій редакції:

«1. Рада молодих вчених є колегіальним виборним дорадчим органом, що може утворюватися як невід'ємна складова громадського самоврядування при центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях, Національній академії наук України, національних галузевих академіях наук, наукових центрах, державних ключових лабораторіях, закладах вищої освіти та наукових установах України з метою забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених.

Рада молодих вчених об'єднує молодих вчених відповідного закладу, установи або організації. Усі молоді вчені, які навчаються або працюють у закладі, установі або організації, мають рівні права та можуть обиратися і бути обраними до робочих, виборних та інших органів ради молодих вчених.

2. У своїй діяльності рада молодих вчених керується законодавством, положенням (статутом) закладу вищої освіти, установи або організації, при яких утворено раду молодих вчених, та положенням про раду молодих вчених.

Представники ради молодих вчених входять до складу вищого колегіального керівного органу закладу, установи, організації чи органу влади, при якому утворено раду молодих вчених».

11. У частині другій статті 45:

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) створення сучасної дослідницької інфраструктури і системи інформаційного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, інтеграцію освіти, науки і виробництва»;

2) доповнити пунктом 15 такого змісту:

«15) впровадження принципів відкритої науки, зокрема прозорості, контролю, відкритого доступу, відкритого рецензування, відтворюваності, рівності можливостей, відповідальності, взаємної поваги, підзвітності, гнучкості, сталості, інклюзивності, співробітництва та комунікації».

12. Частину першу статті 46 доповнити пунктами 10 і 11 такого змісту:

«10) поширення та впровадження практик і принципів відкритої науки;

11) сприяння належному управлінню дослідницькими даними (принципи FAIR)».

13. У статті 48:

1) пункт 3 частини четвертої викласти в такій редакції:

«3) розвитку дослідницької інфраструктури»;

2) у пункті 2 частини шостої слово «інфраструктури» замінити словами «дослідницької інфраструктури».

14. У статті 49:

1) абзац перший частини першої після слів «замовниками відповідних коштів» доповнити словами «проведення конкурсів та/або конкурсних відборів відповідно до законодавства»;

2) частину другу доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) проектів за іншими напрямками, визначеними частиною другою статті 51 цього Закону».

15. У частині другій статті 50:

1) доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

«3¹) проводити конкурсний відбір, пов'язану з ним наукову і науково-технічну експертизу та її організацію»;

2) пункти 4 і 4¹ викласти в такій редакції:

«4) залучати українських та іноземних вчених за їхньою згодою до проведення конкурсного відбору, пов'язаної з ним наукової і науково-технічної експертизи;

4¹) оплачувати послуги експертів та членів комісій конкурсів, пов'язані з організацією і проведенням конкурсного відбору проектів та інших конкурсних відборів».

16. У частині другій статті 51:

1) пункт 5 доповнити словами «у тому числі підтримка наукової та науково-технічної діяльності державних ключових лабораторій»;

2) пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) підтримка наукової діяльності молодих вчених, зокрема забезпечення програм навчання в аспірантурі (ад'юнктурі), докторантурі, інтернатурі, резидентурі».

17. Частину першу статті 57 викласти в такій редакції:

«1. Державне замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію формується у вигляді переліку, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, за результатами проведення конкурсного відбору у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, шляхом введення в дію рішення відповідної конкурсної комісії наказом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності».

18. Пункт 4 частини четвертої статті 66 викласти в такій редакції:

«4) узгодження стратегії розвитку дослідницької інфраструктури України з дорожньою картою Європейських дослідницьких інфраструктур».

19. Пункт 7¹ розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» виключити».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха Валерія Вікторовича.

Голосували одноголосно.

5. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (повторне друге читання).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити порівняльну таблицю до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023).

2. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду у повторному другому читанні прийняти у повторному другому читанні та в цілому у запропонованій Комітетом редакції та доручити Комітету під час підготовки тексту прийнятого Закону для підпису Головою Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

3. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха Валерія Вікторовича.

Голосували одногolosно.

6. СЛУХАЛИ: інформацію заступниці Міністра освіти і науки України Кузьмичової Н.Ю. та голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Гришука Р.П. про проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»)) (реєстр. № 0344 від 22.08.2025).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося

разом 2» («Learning2gether2»))» (реєстр. № 0344 від 22.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голосували одноголосно.

7. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Лис О.Г. про проект Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії» (реєстр. № 13587 від 31.07.2025).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації під час опрацювання проекту Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії» (реєстр. № 13587 від 31.07.2025), поданого народним депутатом України Заремським М.В., розглянути висловлені зауваження та пропозиції до нього та за результатами розгляду визначитись щодо зазначеного проекту Постанови під час голосування на своєму засіданні.

2. Направити цей висновок, висновки Національної академії мистецтв України, Національної академії наук України, Національної академії правових наук України та Міністерства культури та стратегічних комунікацій України до Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, визначеного головним з підготовки проекту Постанови.

Голосували одноголосно.

8. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про проект Закону України «Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів» (реєстр. № 13604 від 07.08.2025).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів» (реєстр. № 13604 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей висновок, висновки Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України та Наукового Комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голосували одноголосно.

9. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму» (реєстр. № 13466 від 11.07.2025).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму» (реєстр. № 13466 від 11.07.2025), поданий народним депутатом України Р. Стефанчуком та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, зазначених у цьому висновку.

3. Направити цей Висновок, експертні висновки Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеному головним з підготовки цього законопроекту.

Голосували одноголосно.

10. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (реєстр. № 13611 від 07.08.2025).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону

України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (реєстр. № 13611 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей Висновок, зауваження і пропозиції Національної академії наук України до Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голосували одноголосно.

11. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В. про внесення зміни до Рішення Комітету «Про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання» від 04.09.2019 р. № 1а.

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

Внести зміни до Рішення Комітету «Про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання» від 04.09.2019 р. № 1а та змінити назву підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти на «підкомітет з питань професійної та фахової передвищої освіти».

Голосували одноголосно.

12. Різне:

12.1. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про приведення у відповідність положень про присудження премій та стипендій молодим ученим у зв'язку з прийняттям Постанови Верховної Ради України «Про нагороди Верховної Ради України» № 4570-IX від 19.08.2025.

Члени Комітету – народні депутати України інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. з вищезазначеного питання взяли до відома.

Стенограма засідання додається.

Голова Комітету

Сергій БАБАК

Секретар Комітету

Наталія ПІПА